

Проте, незважаючи на широкий спектр змістовних наукових праць із зазначеної проблематики, слід констатувати, що за межами цих та інших досліджень залишилися питання організації участі підрозділів оперативної служби Національної поліції України у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Враховуючи вищенаведені положення, обрана тематика вбачається актуальною, а розробка теоретичних засад участі підрозділів оперативної служби Національної поліції України у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки – нагальною потребою.

Таким чином, актуальність вирішення наукового завдання щодо зазначеного дослідження очевидна.

Метою дослідження пропонується визначити розробку науково обґрунтованих пропозицій і рекомендацій з удосконалення правових, організаційних і методичних засад участі підрозділів оперативної служби Національної поліції України у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Для досягнення поставленої мети в дисертаційному дослідженні, на нашу думку необхідно вирішити такі основні завдання:

- на підставі узагальнення існуючих наукових праць з даної проблематики визначити теоретичні проблеми та надати рекомендації щодо їх вирішення;
- надати пропозиції щодо структури, завдань та повноважень суб'єктів протидії злочинам у сфері економіки в системі Національної поліції України;
- встановити рівень інституційної спроможності протидії злочинам у сфері економіки можливостями підрозділів оперативної служби Національної поліції України;
- виробити науково обґрунтовані пропозиції з удосконалення системи правового забезпечення участі підрозділів оперативної служби Національної поліції України у протидії злочинам у сфері економіки;
- розробити науково-обґрунтовані рекомендації щодо удосконалення взаємодії підрозділів оперативної служби з іншими підрозділами кримінальної поліції Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері економіки;
- розглянути організаційні засади взаємодії підрозділів оперативної служби з органами досудового розслідування Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері економіки;
- розробити науково-обґрунтовані рекомендації щодо удосконалення організації проведення заходів оперативного (ініціативного) пошуку, оперативно-розшукових заходів на негласних слідчих (розшукових) дій силами оперативної служби Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері економіки.

Визначені нами мета та основні задачі вказаного наукового дослідження, на нашу думку, дозволять вирішити існуючі теоретичні та прикладні проблемні питання організації участі підрозділів оперативної служби Національної поліції України у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Надія Бублик,
старший викладач
кафедри кримінального процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Павло Романенко,
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦІЇ ЯК МЕХАНІЗМ БОРТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

Розгляд даної теми обумовлений прогресивним розвитком правопорушень. Кількість правопорушень зростає, а тому і превентивна діяльність поліції повинна розвиватися та набувати нових змін та навичок безпосередньо по профілактиці правопорушень. Якщо

побудувати певного роду механізм взаємодії між підрозділами поліції, то і профілактика буде ефективною.

Злочинність, на теперішньому етапі розвитку суспільства, несе за собою реальну небезпеку людству. Це стосується не тільки певних соціальних груп, але й всього суспільства в цілому. Справа в тому, що злочини несуть за собою суспільно-небезпечні наслідки, тому аби цього не допустити функціонує превентивна діяльність.

Превентивна діяльність безпосередньо здійснюється поліцейськими в процесі профілактики правопорушенням. У результаті профілактики приділяється велика увага додержанню вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо захисту дітей, забезпечення безпеки дорожнього руху, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства й держави, протидії злочинності, організації роботи дозвільної системи, запобігання та припинення насильства в сім'ї тощо. Для більш детального дослідження цього питання можна звернутися до зарубіжного досвіду ФРН та Франції. На початку 90-х років у Німеччині почали створюватися ради із запобігання правопорушенням як на рівні земель так і муніципалітетів [1].

Потрібно усвідомлювати й той факт, що досить доречним є саме припинення злочинної діяльності, ще на її початку. Саме це стоїть основним завданням превентивної діяльності. Фахівці які входять до даного блоку, а це в основному дільничні офіцери поліції, повинні володіти певними психологічними якостями та влучно користуватися законами та нормативною базою. Діяльність превенції повинна бути спрямована на ефективне вирішення ситуації яка склалася, аби правопорушення які вчиняються в межах адміністративного законодавства переходили в групу кримінальних правопорушень. Працівник превенції повинен вміти підібрати правильні слова та довести правопорушнику рівень суспільної небезпечності та наслідки які можуть наступити [2].

У даному контексті велика увага приділяється принципам превентивної діяльності: по-перше вони формуються відповідно до сучасних вимог розвитку і функціонування суспільства, по-друге визначають цілеспрямованість та межі превентивної діяльності, по-третє принципи превентивної діяльності утворюють певну систему, яка функціонує та взаємодіє та має загальнообов'язковий характер. Увагу також приділяється класифікації правопорушенням та їх вирішенням. Саме від класифікації суспільно-небезпечного діяння буде формуватися подальше вирішення справи, тому потрібно змістовно користуватися нормативною базою та обирати правильний нормативно-правовий акт [3].

Виявляти та боротися з правопорушеннями потрібно ще на самому початку. Трапляються випадки коли правопорушення на адміністративному рівні трапляються у школі та коледжі, коли йде формування психіки особистості. На нашу думку саме на даному етапі й потрібно починати будувати механізм боротьби зі злочинністю, бо якесь незначне правопорушення може перерости у дещо більше. Це можна спостерігати на прикладі дрібної крадіжки, коли на спочатку правопорушення класифікується як адміністративне за статтею 51 Кодексу України про Адміністративні правопорушення, а у майбутньому може перерости у статтю 185 Кримінального Кодексу України. Тому потрібно фіксувати та проводити заходи профілактичного характеру, аби шкільні психологи та превентивна діяльність мала змогу полегшити собі роботу у подальшому [4].

Отже, превентивна діяльність дійсно виступає ефективним механізмом боротьби зі злочинністю, тому що запобігає формуванню такого явища як злочин. Працівники превентивної діяльності повинні стрімко підключатися до виявлення та припинення незначних правопорушень аби у майбутнього ситуація не ставала гіршою. Головне потрібно пам'ятати про права громадян та не допускати їх порушення, вести ефективну комунікацію спираючись на законодавчу базу. Саме тоді механізм боротьби покращиться та функціонування превентивної діяльності вийде на новий рівень.

1. Шкарупа К. В. Особливості превентивної діяльності Національної поліції України. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2019 № 3(9). С. 155-161

2. Посохова Я.С. Поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наук. пр. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фіз. підготовки ф-ту № 2. – Харків : ХНУВС, 2018. С. 106-109

3. Шатрава С.О., Парханов Г.Р. Принципи превентивної поліцейської діяльності: поняття, зміст та їх класифікація. *Право і безпека*. 2019. № 3 (74). С. 41-47

4. Основні засади профілактики правопорушень серед неповнолітніх. URL: http://school57.edu.kh.ua/pravova_storinka/osnovni_zasadi_profilaktikipravoporushenj_sered_nepovnitnih/ (дата звернення 06.03.2021)